

بررسی ارتباط بین گروه‌های خونی ABO و Rh با زخم پپتیک

دکتر بهنام قلعه نویی^{۱*}، دکتر علی فانی^۲، شیما منزوی پور^۳، معصومه شگری نورعینی^۴

۱- دکترای علوم آزمایشگاهی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی اراک

۲- استادیار، متخصص داخلی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک

۳- کارشناس پرستاری، بیمارستان امیرکبیر، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۴- پرستار مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی اراک

تاریخ دریافت: ۸۵/۱۲/۲۷، تاریخ پذیرش: ۸۶/۱۰/۵

چکیده

مقدمه: زخم پپتیک به وجود زخم در معده یا دوازدهه گفته می‌شود. شیوع آن ۱۰-۵ درصد و در مردان شایع‌تر از زنان است. از عوامل مؤثر در ابتلا، عفونت با هلیکوباکتر پیلوری، مصرف زیاد NSAID، دخانیات و الکل می‌باشد. فاکتور مستعد کننده دیگر، افراد با گروه خونی O می‌باشند. از آنجائی که تقریباً تمامی پژوهش‌های انجام شده در رابطه با تاثیر گروه‌های خونی در ابتلا به زخم پپتیک در خارج از کشور انجام شده؛ این مطالعه با هدف تعیین ارتباط بین سیستم گروه خونی ABO و Rh با زخم پپتیک انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع مورد - شاهدی بود. حجم نمونه ۳۲۵ نفر از افرادی بودند که به واسطه علائم سوء هاضمه جهت انجام آندوسکوپی به کلینیک‌های گوارشی و بخش آندوسکوپی بیمارستان امام خمینی مراجعه کرده بودند. گروه مورد ۱۱۰ نفر از بیمارانی بودند که نتیجه آندوسکوپی آنها وجود زخم گوارشی را نشان داده بود. گروه شاهد ۲۱۵ نفر از افرادی بودند که نتیجه آندوسکوپی آنها هیچ‌گونه زخمی را نشان نداده بود. جهت تعیین گروه‌های خونی ABO و Rh پس از تهیه ۵ سی سی خون وریدی از بیماران، از هر دو روش اسلایدی و لوله‌ای استفاده گردید. ابزار گردآوری اطلاعات پرسش‌نامه بود. پس از جمع‌آوری اطلاعات از محاسبه نسبت شانس، خطر نسبی و آزمون آماری کای دو جهت تجزیه و تحلیل استفاده گردید.

نتایج: براساس نتایج به دست آمده از این تحقیق، سن بیماران مورد مطالعه بین ۷۵-۱۸ سال قرار داشت. زنان به دلیل مراجعه بیشتر ۶۸/۶ درصد از بیماران را تشکیل می‌دادند. بین سن و جنس با ابتلا به زخم پپتیک ارتباط معنی‌دار بود. ۲۵/۵ درصد از بیماران مجرد و ۷۲/۵ درصد متأهل بودند. از میان کل مراجعه کنندگان ۳۲/۹ درصد گروه خونی A، ۱۸/۵ درصد گروه خونی B، ۱۱/۱ درصد گروه خونی AB، ۳۷/۵ درصد گروه خونی O و ۸۸ درصد دارای Rh مثبت و ۱۲ درصد دارای Rh منفی بودند که هیچ‌گونه ارتباط آماری معنی‌داری بین گروه‌های خونی ABO و Rh با زخم پپتیک وجود نداشت.

نتیجه گیری: اگرچه در برخی مطالعات بین گروه‌های خونی و زخم پپتیک به اثبات رسیده است اما مطالعه ما نشان دهنده چنین ارتباطی نبود. این امر ممکن است به دلیل شیوع بالای عفونت هلیکوباکتر پیلوری در بیماران مبتلا به زخم پپتیک باشد که نیازمند مطالعات گسترده تر می‌باشد. سایر عوامل مؤثر نیز می‌تواند سبک و شیوه زندگی و نوع رژیم غذایی باشد.

واژگان کلیدی: زخم پپتیک، گروه خونی ABO، Rh

*نویسنده مسئول: اراک، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، دانشکده علوم پزشکی

Email: ghalenoi@yahoo.com